

Spravodajca občianskeho združenia

fórum života

Za dobrovoľný príspevok

ročník 12, 3/2015

PF 2016

Téma: Nová nádej pro-life

viac na strane 8

www.forumzivota.sk

OBSAH

AKTUÁLNE

Akčný plán LGBTI	3
Škola patrí deťom	6

ROZHOVOR

Forlife Mission	8
-----------------------	---

NARODENINY

Zachráňme životy, Alexis	10
--------------------------------	----

OD OCEÁNU K OCEÁNU

Mexiko, Guadalupe	16
-------------------------	----

TÉMA

Dlhoročné úsilie pro-life	18
Nová výzva One of Us	21
Novorodenci, ktorí prežili potrat ...	25

Spravodajca občianskeho združenia Fórum života, evidenčné číslo: EV 2967/09. Vydáva: Fórum života, o. z., Heydukova 14, 811 08 Bratislava, IČO 31 815 839, www.forumzivota.sk. Tlač: Anna Buchtová Varínska tlačiareň/Elektro AB

Fórum života je občianske združenie fyzických a právnických osôb. Jeho cieľom je budovať spoločnosť, ktorá rešpektuje ľudský život vo všetkých jeho formách od počatia po prirodzenú smrť a podporuje rodinu ako optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života.

Kontakt na redakciu: Heydukova 14, 811 08 Bratislava, e-mail: spravodajca@forumzivota.sk. Číslo 3/2015, vyšlo v decembri 2015. Spravodajca o. z. Fórum života vychádza od decembra 2003 väčšinou štyrikrát ročne. Akékoľvek rozširovanie textov je povolené s podmienkou uvedenia zdroja.

Redakčná rada: Mária Demeterová, Marcela Dobešová, Mária Raučínová, Anna Verešová, Anna Záborská
Číslo redakčne pripravili: Mária Raučínová, Marcela Dobešová, Danka Jacečková, Martin Gazdík

Grafika a DTP tlačené podoby: Bofostudio
Dizajn novej podoby obálky: Mgr. art. Jozef Turlík

Ďakujeme autorom, že poskytli texty a fotografie bez nároku na honorár. Fórum života 2015

Titulná strana:

Komunita mladých za život "4life Mission"
Snímka: Jozef Brisuda

ÚVODNÍK

Milí priatelia!

Máme za sebou ďalší rok bohatý na mnohé udalosti. Pred rokom sme boli pred veľkou občianskou udalosťou – referendum. Výsledky referenda boli pre niektorých úspechom, pre iných sklamaním. Teraz už vieme, že sme sa pustili do ťažkého boja – boja s médiami. Pozitívne nastavenú kampaň Aliancie za rodinu média odprezentovali ako nenávistnú voči osobám LGBTI. Vládou prijatá Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv a presadzovanie ratifikácie Istanbulskeho dohovoru prispeli k ďalšej radikalizácii, ktorá nepriniesla pokoj do našej spoločnosti. Veľkým prekvapením bol druhý Národný pochod za život. Pre mnohých z nás je počet účastníkov pochodu v Bratislave veľkým povzbudením žiť hodnoty, ktoré postmoderná spoločnosť vytlača z verejného života iba do kostolov a do súkromia. Vyrástla nová generácia, ktorá jasne hovorí, že hodnoty patria do verejného života. Tieto udalosti nám prinášajú osobné výzvy. Na kandidátkach politických strán do volieb 2016 sa objavili nové tváre, ktoré môžu výrazne ovplyvniť politiku v prospech dobra. Je v našich rukách, ako bude vyzerať budúcnosť našej krajiny i našej rodiny. Chceme poďakovať všetkým za priazeň a spoluprácu v tomto roku. V nastávajúcom Vianočnom období i v novom roku 2016 vám chceme popriať, aby Ježiš - najväčší dar Vianoc - urobil z nás nástroj svojho pokoja, aby sme vnášali lásku, kde panuje nenávisť, odpustenie, kde sa množia urážky, jednotu, kde vládne nesvornosť. S vďakou a úctou

MARCELA DOBEŠOVÁ

AKTUÁLNE

Stratégia ľudských práv sa rozbieha smerom k LGBTI

Začiatkom novembra sa Fórum života zúčastnilo na rozporových konaniach k Akčnému plánu pre LGBTI (lesby, gayov, bisexuálov, transsexuálov a intersexuálov), ktoré predložilo Ministerstvo spravodlivosti SR. Čoho sme sa v Celožitnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv obávali a proti čomu sme protestovali, sa stáva smutnou skutočnosťou.

Mnohí ľudia pred referendum o rodine neverili, že by si úzka skupina ideológov dovolila určovať tvár našej spoločnosti. Keď sme ich odporučili na to, čo sa deje v západných krajinách a ako sú umlčivani ľudia so slobodnými názormi, tvrdili, že „robíme paniku“. Aj priamo na rozporových konaniach nám zástupca ministerstva na naše prirovnanie súčasnosti k ideologickej „totalite“ povedal, že „určíte to tak nie je“. Samozrejme, aj za komunizmu mali slobodu tí, ktorí šli v línii „strany a vlády“.

Akčný plán LGBTI stavia na niekoľkých tézach: že ide o ľudí znevýhodnených, že sú prenasledovaní a nenávidení a že je potrebné zmeniť ich status v spoločnosti. Za znevýhodnenosť však nemožno považovať ich nespĺnenú túžbu „mať deti“ či „byť rodinou“. K prenasledovaniu nemožno počítať, ak niekto nesúhlasí s ich životným štýlom a vyjadrí sa o jedinečnosti manželstva, a napokon postavenie LGBTI v spoločnosti nemôže spochybňovať výchovu mládeže k manželstvu či pravdu o ľudskej sexualite. Práve k týmto zámerom však Akčný plán LGBTI smeruje.

Pochybné prieskumy

Rozporové konania absolvovali okrem FŽ aj ďalšie mimovládne organizácie: Aliancia za rodinu, Inštitút pre ľudské práva a rodinnú politiku, Spoločenstvo Ladislava Hanusa, Alliance Defence Freedom, Združenie katolíckych škôl, Fórum kresťanských inštitúcií, Klub mnohohetných rodín.

Fórum života podalo v októbri 2015 hromadnú pripomienku na portál právnych predpisov, ktorú za štyri

dni podporilo vyše 1315 ľudí. V nej sa odvolávalo na ústavu a na platné zákony, k porušeniam ktorých by prišlo pri realizácii Akčného plánu. Išlo v prvom rade o Jogjakartské princípy, z ktorých Akčný plán vychádza. Tie nikdy neboli prijaté medzinárodnou verejnosťou, dokonca boli odmietnuté Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. Sám minister spravodlivosti T. Borec povedal, že princípy idú proti zákonom SR. Mimochodom autor týchto Jogjakartských princípov je írsky kňaz, ktorý zanechal kňazstvo a venuje sa agende LGBTI. V súčasnosti vedie centrum Agentúry pre ľudské práva (FRA). Nie náhodou sa na výsledky tejto (ne)závislej agentúry Akčný plán odvoláva. Prieskumy agentúry FRA vychádzajú zo subjektívnych odpovedí LGBTI ľudí silne motivovaných vyplniť dlhocižný internetový dotazník s otázkami ďaleko presahujúcimi kompetencie Európskej únie v etických otázkach. Prieskumy spochybňujú samotní sociológovia, ba dokonca FRA ich nepovažuje za reprezentatívne.

Kto sú tí znevýhodnení

Čo obsahuje navrhovaný Akčný plán LGBTI?

AKTUÁLNE

Predovšetkým budí dojem, že v SR sú vážne porušované základné práva a ohrozená demokracia, lebo LGBTI nemajú všetko, čo by si želali. Ak by vláda schválila takýto plán, sama by sa chytila do pasce považovať napr. zmenu pohlavia na rodnom liste za ľudské právo alebo zranenej sexualite by dala zelenú, aby sa spoločnosť nastavila nie na reprodukčný demografický model ale na ústup európskej populácie. To znamená na uvoľnenie priestoru pre zdravú populáciu iných kultúr. Toto sa už momentálne deje. Ďalšou chybou je nevyváženosť plánu. Nevenuje sa tým skupinám, ktoré to naozaj potrebujú (mladé rodiny, rodinní opatrovatelia, prepustení z práce po 50. roku veku), to v praxi znamená, že aj finančné toky pôjdu do oblasti, ktorá bude pokrývať záujmy mizivého percenta spoločnosti (transsexuáli a homosexuáli), pričom to bude neustále rozhorčovať väčšinu spoločnosti a polarizovať atmosféru. Dokument obsahuje vnútorný rozpor medzi právom rodičov na výchovu svojich detí a požiadavkou LGBTI podporovať vzdelávanie a kultúru LGBTI všeobecne v spoločnosti. Deti teda budú počť niečo iné v škole a v médiách, a niečo iné doma. Takúto dvojtvárnosť sme už zažili počas socializmu. Ľudia s iným názorom budú mať zapchaté ústa politicky korektným jazykom. Možno si to ešte pracovníci médií neuvedomujú, ale k téme LGBTI nebude môcť byť uverejnená kritika, pretože by sa to považovalo za žriedlo extrémizmu.

Mononázoroví tvorcovia dokumentov

Potreba dovozdelávať zdravotníkov v problematike LGBTI v Akčnom pláne pripomína ideologické zásahy lobistických skupín, ktoré predchádzali vylúčeniu homosexuality z medzinárodnej klasifikácie chorôb. To definitívne znamená, že homosexualitu nie je možné meniť, a ktokoľvek sa o to pokúsi, stane sa výsmechom vedeckej obce. Pojem rodová identita sa nachádza v dokumente veľmi často. Doteraz neexistuje medzinárodný súhlas na tomto pojme. Existuje iba pohlavná identita, a to mužská a ženská. Ak neexistuje zhoda pohlavia s vnú-

torným cítením človeka, ide o poruchu, a zmeny z jedného na druhé pohlavie sa nedajú uskutočniť jednoduchým úradným zápisom. Akčný plán sa, naopak, nevenuje skutočným problémom LGBTI – zvýšenému riziku aids, pohlavných chorôb, depresií, promiskuite.

Na Akčnom pláne sa odrazila úplná názorová jednostrannosť, nikto s odlišnými názormi sa nemohol zúčastniť na príprave dokumentu (podobne ako pri Celostátnej stratégii ľudských práv). Zostali sme len pripomienkujúcimi štatistami, pričom podobne ako v minulosti, zásadné rozpory neprekážali konečnému schváleniu dokumentu. Už tradičnou taktikou je považovať zdravé názory na manželstvo, rodinu a sexualitu (za ktorými stoja obrovské manifesty Národných pochodov) za jednu konzervatívnu stranu a lobistickú skupinu LGBTI (ktorá vždy v pripomienkach ešte vystupňuje svoje požiadavky) za druhú názorovú líniu. Pôvodný dokument s malými zmenami potom slúži ako stred. Pritom pravda je taká, že dokument je od začiatku neprijateľný, a to nielen pre kresťanov, ale aj pre väčšinu ľudí bez vyznania. Aj ich postupujúca agenda LGBTI obmedzuje slobodu znervózňuje.

Konečná podoba Akčného plánu LGBTI v čase uzávierky Spravodajcu ešte nebola známa. Väčšina rozporov zostala. Zo strany predkladateľa (Ministerstva spravodlivosti SR) boli sľúbené predovšetkým dve zmeny: vymiznutie Jogjakartských princípov z textu, zrušenie úlohy revidovania školských učebníc podľa vôle LGBTI a nahradenie termínu rodová identita inými pojmami podľa kontextu. Všetko nasvedčuje tomu, že do konca roka úloha ministerstva musí byť splnená. Podobné ďalšie dva akčné plány: proti všetkým formám diskriminácie a proti extrémizmu, rasizmu, xenofóbií a iným formám sú rovnako pripravené. Všetky tri sa vhodne dopĺňajú, aby obmedzili slobodu názoru na LGBTI životný štýl a ich politickú agendu..

MÁRIA RAUČINOVÁ

Hromadné pripomienky Fóra života

1. Návrh Akčného plánu LGBTI nevychádza z reálnej potreby LGBTI ľudí na Slovensku, ale kopíruje model Jogjakartských princípov zostavených medzinárodnou záujmovou LGBTI skupinou. Tieto princípy nikdy neboli prijaté medzinárodnými záväzkami, nedostali sa ani do hlavnej agendy Parlamentného zhromaždenia OBSE na jeho 22. zasadnutí 29. 6. 2013 v Istanbule.
2. Akčný plán napriek súčasne platnej Medzinárodnej klasifikácie chorôb ICD.10 podľa WHO, ktorá zahŕňa transsexualizmus medzi poruchy rodovej identity (F64.0 – F64.9), na ktorý sa vzťahujú medicínske kritériá a terapeutické postupy, žiada o automatický prepis rodu podľa vnútorného čítania pacienta.
3. Akčný plán svojimi návrhmi propagovať životný štýl a požiadavky homosexuálnych osôb vo vzdelávacích programoch zasahuje do kompetencií Ministerstva školstva SR a ignoruje platné akreditované školské osnovy Výchovy k manželstvu a k rodičovstvu, v ktorých sa manželstvo muža a ženy chápe ako najvhodnejšie prostredie pre výchovu dieťaťa.
4. Akčný plán odvolaním sa na Jogjakartské princípy (a ich konečný cieľ - požiadavku registrovaného partnerstva, manželstva a adopcie detí) porušuje Ústavu SR, ktorá definuje manželstvo ako zväzok medzi mužom a ženou (čl.41, Ústava SR).
5. Akčný plán sám porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania, keď žiada chrániť skupinu ľudí s inou sexuálnou orientáciou viac ako ostatných ľudí.
6. Akčný plán sa odvoláva na medzinárodné dokumenty, z ktorých prevažná väčšina nespomína sexuálnu orientáciu a rodovú identitu. V niektorých prípadoch slovo rod alternuje so slovom pohlavie, v iných sa zaraďuje pod pojem „iné postavenie“.
7. Akčný plán svojimi požiadavkami na učiteľov, vychovávateľov, úradníkov, pracovníkov v kultúre či médiách nerešpektuje právo na výhradu vo svedomí vyplývajúcu zo základného práva na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania (čl.24 Ústavy SR) a zakotvenú v etickom kódexe zdravotníckeho pracovníka.
8. Akčný plán napáda ústavne zakotvenú slobodu slova (čl. 26 Ústavy SR) tým, že navrhuje „rozšíriť zoznam skutkových podstatí trestných činov zahŕňajúcich nenávisťné verbálne prejavy o homofóbne a transfóbne nenávisťné verbálne prejavy“. Definícia týchto prejavov nie je presne stanovená a možno ju zneužiť na umlčanie ľudí s iným názorom.
9. Vypracovávanie štatistík, modelových situácií, odhadov, stratégií, výskumov a analýz podľa plánu LGBTI bude mať značný dopad na verejné financie, ktoré môžu byť efektívnejšie, hospodárnejšie a účinnejšie využité v školstve, zdravotníctve, v sociálnych službách.
10. Akčný plán v doložke vplyvov deklaruje, že nemá žiadny vplyv na sociálnu exklúziu. Ľudia s názorom v rozpore s plánmi LGBTI však sú už teraz vylúčení z rozhodovacích procesov, z dotačných mechanizmov, z kľúčových pozícií v kultúre, školstve a v médiách.
11. Akčný plán tým, že sa dožaduje osobitných práv pre skupinu LGBTI stavia Slovensko do svetla neschopnosti chrániť základné ľudské práva, čo vážne narušuje jeho obraz v zahraničí.

AKTUÁLNE

Projekt Škola patrí deťom zožal úspech

ŠKOLA PATRÍ DEŤOM

Fórum života v októbri 2015 spustilo projekt **Škola patrí deťom** (...a nie rodovým ideológom). Projekt je ponukou pre riaditeľov stredných, základných a materských škôl na Slovensku (spolu 6 206 škôl) „pozrieť sa bližšie na rodovú ideológiu“, ktorá sa šíri pod agendou rodovej rovnosti a prekračuje hranice bežného chápania rovnoprávnosti mužov a žien. Každá škola dostala zdarma balíček s odbornými informáciami o rizikách rodového scitlivovania detí. Balíček obsahoval výzvu 340 slovenských lekárov, psychologov a sociológov k vplyvu rodovej ideológie na duševné zdravie detí, DVD s dokumentárnym filmom *Vymývanie mozgov* od nórskeho režiséra Harald Eiu, ktorý zozbieral výpovede popredných vedcov popierajúcich vedeckosť rodovej teórie, a brožúrku *Gender: absurdnosti, ktoré nás nenechajú na pokoji*. Balíček sprevádzal list Fóra života o úsilí „podať pedagógom pravdivé informácie a argumenty proti zavádzaniu ideológie a proti experimentovaniu s detskou psychikou“, keďže cieľom škôl má byť „pomôcť rodičom vychovávať deti a vzdelávať ich, a nie deformovať“. Výzva odborníkov k rodovej ideológii bola pred-

stavená práve na Medzinárodný deň detí. Dokument Harald Eiu, ktorý získal v Nórsku v roku 2010 ocenenie *Fritt Ord Honorary Award* za spracovanie a výpovedný obsah, vznikol v čase, keď sa v Nórsku oficiálne implementovala politika rodovej rovnosti a v plnom prúde pracoval Inštitút rodovej rovnosti. Autor dokumentu odvážnym spôsobom odkryl slabé miesta politicky korektnej rodovej agendy. „Vymývanie mozgov je vedecká žurnalistika ako má byť – inteligentná, informatívna, zábavná, a nadovšetko podnecuje k uvažovaniu. Harald Eia kladie bystré otázky prominentným britským, americkým a nórske sociológom o tom, prečo sú muži a ženy rozdielni a prečo sa ľudia líšia v agresivite, inteligencii a sexuálnej orientácii. Britskí a americkí výskumníci tvrdia, že je to dané biológiou; nórski hovoria, že je to záležitosť kultúry a výchovy,“ vyjadril sa o dokumente Richard Lippa, profesor psychológie z Kalifornskej univerzity. DVD obsahuje slovenský dabing a príhovor Harald Eiu adresovaný Slovensku. Súčasťou DVD sú názory slovenských odborníkov na ženskú problematiku a rodovú ideológiu: Anny Záborskej, Márie Raučinovej, Renáty Ocilkovej a Petry Heretovej. Brožúrka o genderových absurditách sumarizuje prípady zahraničných i domácich káuz, ktoré dokumentujú narastajúci trend propagovania rodovej ideológie a jej dôsledky v podobe obmedzovania slobody slova a konania. Veríme, že balíčky poslúžili dobrej veci a zbystrili pozornosť škôl voči ideologickým zneužitiam.

MÁRIA RAUČINOVÁ

AKTUÁLNE

Stotisíc zapálených sviečok za nenarodených

Tohtoročná kampaň Sviečka za nenarodené deti bola vo viacerých ohľadoch úspešná. Opäť sme si spoločne uctili pamiatku nenarodených detí a vyjadřili nádej, že ich životy nie sú stratené. Stišli sme sa v modlitbe za svetlo pravdy pre rodičov odmietajúcich vlastné deti, lekárov vykonávajúcich potraty a všetkých, ktorí sú na nich účastní. V mene Fóra života ďakujeme všetkým, ktorí sa na tejto kampani zúčastnili.

Tento ročník sa konal mesiac po úspešnom druhom Národnom pochode za život. Bolo cítiť, že Pochod zmobilizoval mnohých ľudí k angažovaniu sa v pro-life aktivitách, čo sa odrazilo aj pri Sviečke. Do kampane sa začali zapájať aj nové miesta a farnosti, hlavne na východnom Slovensku. Počet distribuovaných sviečok presiahol stotisíc, úspech mali najmä sklenené sviečky. Stretli sme sa so zvýšeným záujmom mladých ľudí. Išlo nám o to, aby starší a osvedčení dobrovoľníci mohli odovzdať svoje skúsenosti tým mladším. Vidíme, že na Slovensku sa zvyšuje povedomie o tom, že sa treba angažovať. Preto je potrebné pracovať na formácii a vzdelávaní dobrovoľníkov. V tomto smere začíname rozvíjať novú víziu

spolupráce so študentami v rámci univerzitných pastoračných centier po celom Slovensku. Počas kampane sa konali modlitby na úmysel ochrany života od počatia, krížové cesty a pobožnosti na cintorínoch a pri pamätníkoch nenarodeným deťom. Okrem duchovných akcií sme začali organizovať aj kultúrne akcie. V Bratislave sa koncom októbra konal koncert speváckeho zboru M@gnificat pod názvom Zapáľme im sviečku. V Trnave bol začiatok kampane symbolicky spojený s vernisážou. Aj v budúcnosti chceme pokračovať v prepájaní našich aktivít s umením, pretože krásne diela človeka priťahujú. To nám pomáha lepšie komunikovať aj poslanstvo ochrany nenarodených.

Sme tiež radi, že mnohí z vás už využívajú našu novú webstránku www.sviecka.forumzivota.sk a facebook Fóra života. Ďakujeme za všetky fotky, ktoré ste nám poslali. Toto vzájomné zdieľanie nás spoločne posúva ďalej. Chcel by som povzbudiť všetkých k bohatému využívaniu sociálnych sietí pri šírení úcty k ľudskému životu od počatia.

MARTIN GAZDÍK,

koordinátor Sviečky za nenarodené deti

Snímka: Anna Stekelová

ROZHOVOR

Hľadali sme toho najhladnejšieho, tvrdia aktivisti Forlife Mission

Jedna dobrá myšlienka, trochu pevnej vôle a radosť robiť niečo spoločne pre druhých. Predstavujeme vám spoločenstvo študentov z bratislavského UPeČčka, ktorí sa nadchli myšlienkou ochrany toho najslabšieho života. Pochopili, že naša spoločnosť bude o toľko priaznivejšia k životu a k rodine, o koľko viac priložia ruku k dielu. Prinášame vám rozhovor s „dušou“ tejto komunity Luciou Labašovou.

Z akej myšlienky vznikol tím Forlife Mission?

Vznikol z evanjelia a z potreby. Kto počúva evanjelium, isto mu neuniklo, že je o nekonečnej láske Boha a jej prejavochoch, o viere a skutkoch. Misijný duch a zvolanie „Choďte do celého sveta a hlásajte radostnú zvesť!“ je, myslím si, životnou výzvou pre každého kresťana. Hľadať ten najadekvátnejší spôsob, s tými prostriedkami, ktoré máme, v prostredí, akom sa nachádzame, pre tých, s ktorými žijeme. V Bratislave vidíme mnoho možností, ako sa realizovať, kde pomôcť a ako sa zapojiť do diania spoločnosti. Hľadali sme však tých najchudobnejších a najbezbrannejších. A našli sme. Nenarodené deti. Od nich nikoho „hladnejšieho“ po ochrane nepoznáme. Problematika pro-life tu funguje už desaťročia. Stretli sme sa s rôznymi postojmi nielen k pro-life ako svetonázoru, ale aj k obsahu, ktorý zahŕňa.

Pokrivené názory na realitu majú ďalekosiahle dôsledky v podobe potratov a antikoncepcie. Vieme, že ide „len“ o bolestné dôsledky oveľa väčšieho problému. Preto sme sa rozhodli s plným nasadením hľadať spôsoby, ako čo najpriateľnejšie viesť dialóg s mladými okolo nás. Chceme poukázať na hodnoty, no zároveň aj na zlo, ktoré dnes akceptujeme už ako normálnu vec. Preto aj s našim dovolením dennodenne zomierajú nevinné deti. Práve pre ne chceme zobúdzat spoločnosť a vnašať do nej ideál životných hodnôt. Je to aj naša zodpovednosť za to, čo sa deje okolo nás. Náš tím Forlife Mission je len hmatateľným vyjadrením prijatia pozvania „Choďte a hlásajte evanjelium.“

Aké prvé aktivity máte za sebou?

Od vzniku nášho tímu uplynul rok a za ten čas sme mali možnosť zorganizovať a spolupracovať na niekoľkých prednáškach v bratislavskom UPeCe. Ako pro-life začiatovníci sme pozvali hostí z Fóra života, ktorí nám priblížili aktuálne výzvy spoločnosti a konkrétne formy pomoci. Nasledujúca prednáška bola venovaná antikoncepcii, na ktorú sme prizvali odborníčku lekárku Evu Grey. Vtedy nás príjemne prekvapila hojná účasť mladých. Ďalšie prednášky zahŕňali aktuálne témy, ktorými žila spoločnosť, ako zámery Stratégie rodovej rovnosti a Stratégie ľudských práv s pani Ocilkovou, diskusia s lí-

Sníмка: Jozef Brisuda

ROZHOVOR

drami úspešného chorvátskeho referenda o rodine, či rozoberanie otázky, ako chrániť život pri príležitosti Dňa počateho dieťaťa. Okrem prednášok sme pomáhali pri Sviečke za nenarodené deti. Medzi mladými propagujeme „duchovnú adopciu nenarodeného dieťaťa“. V rámci trojdňovej adorácie v UPeCe na tému Rodina v mojom srdci sme pripravili scénický tanec, ktorý poukazoval na dôležitosť prítomnosti Boha vo vzťahu. V Deň počateho dieťaťa sme v spolupráci s ostatnými tímami z UPeCe pripravili špeciálnu oslavu „počatín“ v Mlynskej doline. Chceli sme tak mladým študentom príjemnou a im pútavou formou poukázať na cenu každého (aj ich) života. Dať im možnosť považovať či podiskutovať na túto tému pri hudbe, varenom punči či hre kalčeta. Pri príležitosti blížiaceho sa Referenda za rodinu naši členovia dobrovoľne pomáhali priamo v ústredí Aliancie za rodinu pri odpisovaní mailov, rozdeľovaní pošty či iných činnostiach. Asi najväčšia udalosť, na ktorej sme mali možnosť za uplynulý rok prispieť, bol Národný pochod za život 2015. Pripravili sme workshop, ktorý bol súčasťou programu a zúčastnili sme sa aj ako dobrovoľníci pri organizácii Pochodu. Okrem priamej služby dobrovoľníctva sa venujeme aj jeho propagácii a pozývaní mladých z nášho okolia k angažovanosti.

Čo plánujete do najbližšej budúcnosti?

Chceme aj naďalej pokračovať v našich aktivitách od modlitbového projektu Duchovná adopcia cez mesačné prednášky v UPeCe až po nové menšie či väčšie „navonok vychádzajúce“ projekty. Našou novinkou je pro-life billboard v Mlynskej doline, ktorým chceme prítlačným štýlom osloviť mladých študentov a cez to sprostredkovať Poradňu Alexis, projekty ako IPčko a iné konkrétne formy pomoci. Nato, aby sme mohli billboard zaplatiť, hľadáme spôsoby, ako získať sponzorov.

Predovšetkým sa snažíme pozvať mladých z UPeCe k spolupatričnosti, aby hoci symbolickým príspevkom boli aj oni priamo účastní na tomto projekte. Ide nám o silu myšlienky, že spolu dokážeme divy, že môžeme spolu nielen vymodliť životy cez projekt Duchovná adopcia, ale aj konkrétnym malým gestom pomáhať matkám a im deťom. Okrem toho sme zriadili internetovú stránku, ktorú chceme posunúť dopredu po obsahovej i formálnej stránke, takže s ňou nás čaká ešte mnoho práce. A veľkou výzvou pre nás je projekt 25. marec, teda naša pilotná akcia minulého roka - Počatinová oslava, na ktorej si chceme dať mimoriadne záležať. V pláne máme aj menšie projekty, ktorými chceme dať na vedomie, že pro-life hodnoty nie sú záležitosťou hŕstky staromódnych kresťanov, ale celej spoločnosti, pretože život sa týka nás všetkých bez ohľadu na náboženské presvedčenie.

Ako si predstavujete spoluprácu s Fórum života?

Jednou z našich hlavných myšlienok je byť hlasom tých, ktorí ho nemajú. A rovnako byť hlasom aj v opačnom smere. Teda byť hlasom pomoci pre tých, ktorí ju potrebujú. Fórum života vnímame ako organizáciu, ktorá konkrétnu pomoc vie poskytnúť a aj ju poskytuje. Chceme sa aj naďalej snažiť sprostredkovať jeho ponuky a nadchýňať študentov pre dobrovoľníctvo v tejto oblasti. A to v konkrétnych projektoch ako Biela stužka alebo Sviečka za nenarodené deti a takto aktívne prispievať „svojou troškou“ k chodu Fóra života. Tohtoročná kampaň Dňa počateho dieťaťa je už tak trochu aj naša, keďže budeme na nej spoločne pracovať v štýle Počatinovej oslavy. Čo sa týka budúcnosti, sme k dispozícii v rámci svojich možností. Chceme sa učiť, pracovať na sebe a žiť náš misijný ideál, pre ktorý sme sa dali dokopy. Pre deti a pre evanjelium.

NARODENINY

Projekt Zachráňme životy má ôsme narodeniny

Dňa 6. decembra 2015 slávil projekt **Zachráňme životy** ôsme narodeniny. Fórum života ho realizuje ako svoj ťažiskový projekt v oblasti konkrétnej pomoci.

Pre projekt sme sa rozhodli preto, že okolo nás sa veľa hovorilo o slobodnej voľbe ženy rozhodnúť sa pre dieťa. Ale ako sa môže žena rozhodnúť, keď nemá dostatok informácií a nemá podmienky na to, aby sa mohla slobodne a správne rozhodnúť pre život? Počas mojej viac ako dvadsaťročnej práce so ženami s deťmi v krajnej životnej núdzi sa na mňa viaceré obracali so žiadosťou, že keby boli stretli aspoň jedného človeka vo svojom okolí, ktorý by ich povzbudil, podporil, že to zvládnú, a podal im pomocnú ruku, určite by sa rozhodli pre život svojho dieťaťa. Mnohé z nich podstúpili umelé ukončenie tehotenstva a dodnes sa s tým nevyrovnali. Preto som sa aj ja osobne rozhodla byť týmto ženám oporou a pomôcť im, koľko sa len dá... Stretla som však veľa ľudí, ktorí takisto chceli pomôcť, či už finančne alebo priamo zapojením sa do projektu. A keď sme už končili s ľudskými silami, vždy prišla pomoc "zhora".

Začínali sme plní entuziazmu, ale bez prostriedkov, s tromi príjemkýňami pomoci a nevedeli sme, ako zareaguje verejnosť. Okrem toho v spoločnosti je veľa iných zbierok a projektov a ľudia niekedy aj štedrosť a veľkorysosť iných zneužívajú. Preto sme vsadili v prvom rade na transparentnosť a dôslednú informovanosť, aby si každý darca mohol presne overiť, na ktorú príjemkyňu pomoci a na akú službu sa jeho príspevok

použil. Usilovali sme sa pohotovo reagovať na otázky, emaily a podnety darcov a spolupracovníkov. Ani jedna otázka nezostala nezodpovedaná. Postupne si projekt získaval podporu a spolupracovníkov. Z mesiaca na mesiac rástol nielen počet darcov, a tým aj príjemkýň pomoci, ale aj spolupracovníkov, poskytovateľov pomoci a ďalších nadšencov. Všetkým sme veľmi vďační, predovšetkým v mene žien s deťmi, ktoré by veľa krát nemali šancu narodiť sa.

Žien s rozličným zložitým osudom, rôzneho veku, ale s podobnými ťažkými podmienkami na život bolo za tých osem rokov viac ako 111. Za týmto číslom sú konkrétne mená – Eva, Agáta, Mária, Ema, Barbora, Sára, Soňa, Margaréta, či mladučka Karina, Lenka, Katka, Sandra, Marta a ďalšie. Konkrétne osudy: Margaréta s vážnou diagnózou porodila krásneho Janička, ktorý jej je viac ako odmenou. Alebo 16-ročné študentky Katka, Lenka, Leni, ktoré nedali na reči všetkých okolo, že si zničia život. Dnes sú z nich starostlivé mamy, pokračujú v štúdiu a dúfajú, že aj s malými zmaturojú. Sára, odchovankyňa detského domova – zmierila sa so svojou mamou, ktorá žila na ulici a stretla svojich osem súrodencov, ktorí jej s malým veľmi pomáhali. Smutnejší je už príbeh znásilnenej Beáty, ktorá najskôr poskytla svojho synčeka vzhľadom na okolnosti počatia na adopciu, ale neskôr si uvedomila, aký je pre ňu dôležitý a zo všetkých síl oňho bojovala, dnes sú už všetci spolu. Smutná je aj história študentky, ktorá napriek obrovskému odporu „svokrovcov“ túžila

NARODENINY

dieťaťko priviesť na svet. Asi ten masívny tlak spôsobil, že o dieťaťko prišla. Hlbooko sme prežívali aj príbeh Ruženy, ktorá dala život svojmu šiestemu dieťaťku a po pol roku jej zistili onkologické ochorenie. Dnes už ochraňuje svoje deti z neba.

Mnohým dievčatám a ženám sa aj našim pričinením podarilo vyriešiť situáciu ešte skôr, ako sa dostali do projektu. Celkovo sme riešili vyše 1500 prípadov. Všetky ženy dúfali, že budú vo svojom vzťahu šťastné, ale sny sa postupne rozplývali a ony sa ocitli na dne, bez pomoci. Projekt bol pre ne záchranným kolesom. Ani jedna neofutovala, že sa rozhodla pre dieťaťko.

Počas osemročného fungovania projektu sa narodilo 96 bábätiok. Z tohto počtu ostalo 93 narodených detí pri svojej matke, len tri deti išli na adopciu a trikrát sa narodili dvojčatá. Marek, Janko, Paťko, Miško, Karolíňka, Deniska, Natálka, Magdalénka, Elinka, to sú konkrétne mená zachránených detí, jedinečné malé bytosti, z ktorých vyrastú ľudia, akí, to

už bude závisieť od rodičov (väčšinou len od mám), ale aj od nás ostatných, ktorí v nich nezabijeme nádej, že majú šancu na lepší život ako ich rodičia.

Cieľom projektu je pomôcť tehotným ženám, matkám a ich deťom, ktoré sa ocitli v krajnej životnej núdzi a súčasne umožniť ľuďom, ochotným pomôcť finančne, materiálne i aktívnym zapojením sa do projektu.

Centrálным informačným miestom projektu je internetová stránka www.zachranmezivoty.sk. Pomôcť môže každý, kto sa rozhodne pravidelne alebo jednorázovo prispieť na číslo účtu **0424246346/0900**. Finančné čiastky sa prerozdeľujú medzi príjemcov pomoci, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii. Všetky poukázané finančné dary dostávajú v plnej výške priamo príjemcovia pomoci (ženy a ich deti). Náklady na riadenie a správu systému zabezpečuje Fórum života z iných zdrojov. Nové prípady sa do systému zaraďujú na základe odporúčania spolupracujúcich organizácií a jednotlivcov, ale aj

ZACHRÁŇME ŽIVOTY

Projekt konkrétnej pomoci ženám, matkám a ich deťom

Koordinátorka projektu: Mgr. Mária Demeterová

Telefón: +421 911 756 026

Číslo účtu: 0424246346/0900

Email: info@zachranmezivoty.sk

www.zachranmezivoty.sk

NARODENINY

na vlastnú žiadosť. Garanciu efektívneho využitia darov zabezpečuje transparentný finančný tok a profesionálne služby poskytovateľov pomoci.

V rámci projektu spolupracuje Fórum života s 27 poskytovateľmi sociálnych služieb. Najčastejšie darcovia prispievajú sumou 20, 30 eur. Od počtu a výšky poskytnutých darov závisí, koľkým ženám môžeme pomôcť. Budeme preto vďační všetkým, ktorí sa zapoja do spolupráce na realizácii, rozširovaní a propagácii projektu. Ak chcete pomôcť ohrozenej žene či novému životu aj vy, informácie nájdete na internetovej stránke www.zachranmezivoty.sk, kde

nájdete aj informácie o poskytovateľoch a príjemcoch pomoci, formách pomoci, finančných čiastkach darcov a ich použití. Ďakujeme za pomoc všetkým darcom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom, ktorí sa doteraz aktívne zapojili do projektu. Celková výška darov počas trvania projektu dosiahla už takmer 250 000 EUR. Vďaka nej a Pánu Bohu sa to všetko môže diať. Som si istá, že Božia Matka, ktorá sama prežila na zemi situácie, keď jej dieťa ohrozovali na živote, stojí aj pri ženách a ich zachránených deťoch aj v našom projekte.

MÁRIA DEMETEROVÁ,
koordinátorka projektu *Zachráňme životy*

Poradňa Alexis je už rok samostatnou organizáciou

V dňoch, keď čítate tieto riadky, oslavuje Poradňa Alexis sedem rokov svojej existencie. Od októbra 2014 už však nie je len jedným z projektov konkrétnej pomoci Fóra života, ale samostatnou neziskovou organizáciou. Prinášame vám stručný prehľad toho, ako sa nám za ten rok darilo.

Od vlaňajšieho októbra sa na nás s prosbou o pomoc obrátilo viac než 180 ľudí. Väčšina žien, ktoré vyhľadali našu pomoc, bola v situácii, že by si neplánované dieťa chceli nechať, no bránia im v tom rôzne okolnosti (nátlak zo strany partnera či rodičov, zlá finančná situácia, nedokončené štúdium a pod.). Ukončenie tehotenstva nevnímajú ako dobré riešenie, no majú pocit, že nemajú inú možnosť. Často sa na nás obracajú vo veľmi komplikovaných situáciách, niekedy dokonca s tým, že nikde inde nenašli pomoc a pochopenie. A tak zažívame, že obyčajné povzbudenie a podpora niekedy pomôže viac ako informácie o sociálnych dávkach na materskej či o núdzovom bývaní. Ďalšou skupinou sú ženy, ktoré sa jednoducho nevedia rozhodnúť, či je lepšie dieťa donosiť alebo ísť na interrupciu a chcú sa poradiť. Tým poskytujeme hlavne informácie, ktoré

by žena mala pri žiadosti o interrupciu dostať od svojho lekára (priebeh a povaha zákroku, aktuálne vývinové štádium dieťaťa, možné následky potratu, organizácie poskytujúce pomoc pri neželanom tehotenstve). Z našich skúseností vidíme, že ide o informácie, ktoré závažným spôsobom ovplyvňujú rozhodovanie matky o živote dieťaťa. Žiaľ, lekári im zvyčajne nevenujú pozornosť v rozsahu, aký im vyplýva zo zákona. Zaujímavosťou tohto roka je, že počas leta sa na nás obrátilo väčšie množstvo neploletých tehotných dievčat. A ako tento rok, tak aj vlani bola v poradni najrušnejšia jeseň. V posledných týždňoch sa nám ozvalo nezvyčajne veľa žien, ktoré trpia po strate dieťaťa – či už oň prišli umelým alebo spontánnym potratom. Často dostávame otázku, koľko detí sa nám podarilo za určitú konkrétnu dobu zachrániť. Na to však ani samy nepoznáme

NARODENINY

odpoveď. Keď žena zvažuje, či si dieťa nechá, alebo nie, sa často nedozvieme, ako to dopadlo. A aj v prípadoch, keď nakoniec všetko dobre dopadne, nevieme, do akej miery sme práve my ovplyvnili rozhodnutie mamičky. Do rozhodovania každej ženy totiž zasahuje viacero vplyvov – rady blízkych, informácie z médií, jej vlastné strachy, modlitby mnohých ľudí a ďalšie okolnosti. S pokorou si uvedomujeme, že náš vplyv je len jedným dielikom celej skladačky - i keď veríme, že jedným z tých významnejších. Svedčí o tom aj nedávny prípad mamičky, ktorá na internetovom fóre ďakovala všetkým, ktorí jej pomohli rozhodnúť sa pre dieťaťko, a jej vyhlásenie, že bez Poradne Alexis by to „určite takto nedopadlo“.

Ďalšie aktivity Alexis:

Hoci stále sídlime v priestoroch Fóra života, presťahovali sme sa do inej kancelárie a s pomocou sponzorských darov z nej postupne zariaďujeme útulnú poradenskú miestnosť.

Občas prednášame na školách o tom, ako žitím zodpovedných vzťahov predísť neplánovanému tehotenstvu. V lete sme tiež pomáhali s prípravami Národného pochodu za život, keďže témou tohtoročného bola pomoc tehotnej žene v núdzi. Jedným z výstupov tejto aktivity je aj *Pro-life Metro* (stručný leták o tom, ako komunikovať s neplánovane tehotnou

ženou a poskytnúť jej potrebné informácie), s ktorým sa určite stretol každý, kto sa na Národnom pochode zúčastnil.

Financovanie poradne je momentálne kryté z viacerých zdrojov - z časti zbierky Podelme sa!, ktorá prebehla počas pôstneho obdobia (a ktorou nás Katolícke hnutie žien Slovenska tento rok do veľkej miery zachránilo pred finančnou krízou), z finančnej podpory Fóra života a z darov darcov – jednotlivcov. Práve od jednotlivcov získavame napríklad prostriedky na billboard poradne, umiestnený pred nemocnicou na Kramároch, ktorý už k nám do poradne privedol viaceré klientky. Tešíme sa, že vždy, keď na sociálnej sieti zverejníme prosbu či už o materiálnu pomoc pre niektorú mamičku, alebo o financie na propagačné materiály, vždy sa nájde viacero ľudí, ktorí ochotne pomôžu.

Asi najväčšou zmenou, ktorá sa poradne tento rok dotkla, je septembrový odchod riaditeľky poradne Zuzky Stohlovej - Kiňovej na materskú dovolenku. V poradni síce čiastočne ostáva a ani riaditeľskú stoličku neopúšťa, ale ubudnutie jedného šikovného človeka veľmi citíť. Samozrejme, Zuzke s dcérkou Sárkou a manželom prajeme veľa zdravia a domácej pohody :).

PETRA HERETOVÁ
psychologička poradne Alexis

Čakáš nečakané dieťa?
Trpíš popotratovým syndrómom?

0911 350 200 (Telekom)
0917 350 200 (Orange)
poradna@alexisporadna.sk
www.alexisporadna.sk

Pomoc poskytujeme s úctou, rešpektom,
diskrétno, zadarmo a so zázemím odborníkov.

poradňa pre ženy a dievčatá

KONFERENCIA

Ochranu života zverujeme Márii

„Mária, tebe zverujeme vec života“ – pod týmto mottom sa v dňoch 2. - 7. októbra 2015 v portugalskej Fatime konal VII. svetový modlitbový kongres za život. Podujatie zastrelila organizácia Human Life International (HLI) v spolupráci so Svetovým apoštolátom Fatimy. Medzi približne stovkou delegátov z celého sveta vrátane Austrálie, Kolumbie či Filipín malo svoje zastúpenie aj Slovensko – v osobách predsedníčky Fóra života Marcely Dobešovej a manažérky pre vzťahy s verejnosťou a médiami Danky Jacečkovej. „Toto stretnutie bolo nesmierne inšpirujúce, nielen z dôvodu duchovnej hĺbky a všadeprítomnej modlitby za civilizáciu života a lásky, ale aj kvôli možnosti zdieľať skúsenosti z pro-life hnutia v jednotlivých krajinách. V niektorých veciach sme získali inšpiráciu a v iných sme zasa boli inšpiráciou my pre ostatných,“ vyjadrila sa Marcela Dobešová. Živý záujem účastníkov vzbudili workshopy na rôzne praktické témy. Jednou z nich bolo prepojenie pro-life a pro-family oblasti so strategickým plánovaním. Podľa Josepha Meaneyho, hlavného koordinátora HLI pre krajiny západnej Európy, „nestačí mať iba chuť do práce a zapálenie pre veci ochrany života, ale viac než kedykoľvek predtým je potrebné dať projektom jasný systém a stratégiu.“

Každá zo zúčastnených krajín mala možnosť predstaviť kľúčové oblasti svojho záujmu. Fórum života dostalo priestor hovoriť o troch hlavných sférach, na ktoré

sa sústreďuje vo svojej práci: advokáciu, prevenciu a konkrétnu pomoc ženám a matkám s deťmi v núdzi. Spomenuli sme aj veľký spoločenský ohlas druhého Národného pochodu za život, ktorý sa v septembri konal v Bratislave a za ktorého úspechom stojí desaťročia sa rozvíjajúce pro-life hnutie na Slovensku. Prezident HLI otec Shenan Boquet ocenil prezentované aktivity a zdôraznil dôležitosť modlitby na úmysel ochrany života a rodiny: „To, že sa kongres koná na svetoznámom mariánskom pútnickom mieste, má pre duchovné posilnenie každého z nás v zápase proti kultúre smrti obrovský význam. Aj tohtoročné motto pozýva k tomu, aby sme záležitosti týkajúce sa ochrany života zverili Panne Márii.“

Program kongresu za život bol plný duchovných impulzov – počínajúc niekoľkými každodennými svätými omšami, adoráciami až po krížové cesty a modlitby ruženca. Delegáti mali možnosť zúčastňovať sa aj na oficiálnom programe fatimskej svätyně a navštíviť karmelitánsky kláštor v meste Coimbra, kde dlhé roky žila a pôsobila sestra Lucia, jedna z troch pastierikov, ktorí boli svedkami zjavení Panny Márie v druhej dekáde 20. storočia. Dozvedeli sme sa aj veľmi osobné zaujímavosti o blahoslavených súrodencoch Hyacinte a Františkovi Martovcoch, s ktorými sa priatelil starý otec jedného z organizátorov kongresu.

DANKA JACEČKOVÁ

Snímka: Danka Jacečková

KONCERT

M@gnificat vzdal úctu nenarodeným deťom

Tohtoročná kampaň Sviečka za nenarodené deti bola obohatená kultúrnou akciou. Koncert sa podarilo zrealizovať v hudobnej sále Zichyho paláca v Bratislave.

Rozmerom nevelká, o to však reprezentatívnejšia miestnosť mala zvýrazniť myšlienku, že úcta k nenarodeným sa netýka iba veriacich, ale zasahuje všetkých ľudí. Dnes už nikto nemôže odmietiť vedecký fakt začiatku ľudskej bytosti. Napriek politickým sporom v týchto otázkach, kultúra je oblasťou, v ktorej sa dá nekontroverzným spôsobom myšlienka úcty k životu prezentovať. Na benefičnom koncerte Fóra života vystúpil 29. októbra zbor M@gnificat so sólistami: Miriam Garajovou, sólistkou opery SND a Ondrejom Hluchým, klaviristom a pedagógom Ľudovej školy umenia v Senici. Zbor dirigoval zbormajster Marián Kittner, absolvent Štátneho konzervatória. Už názov zboru M@gnificat, v ktorom „a“ je nahradené „zavináčom“, naznačuje spojenie náboženskej tradície s niečím novým, moderným. Zbor, ktorý vznikol a pôsobí vyše desať rokov v mestskej časti Bratislava – Dlhé diely pri kostole Narodenia Panny Márie, tvoria bývalí členovia bratislavských kostolných speváckych zborov (Kufříkovci, Céčkari, Blumentálci) a noví členovia mladej, druhej generá-

cie. Zbor pôsobí pod profesionálnym vedením organistu Mariána Kittnera. Postupne nadobudol rozmer presahujúci klasický kostolný spevokol. Jeho účinkovanie sa rozšírilo za hranice Slovenska. Verejný koncert v Zichyho paláci mal zbystriť pozornosť nielen na potrebu úcty k životu. „Život nestačí len dať, treba ukazovať aj na jeho zmysel, ktorý spočíva vo večnosti,“ povedala v úvodnom slove predsedníčka Fóra života Marcela Dobešová. Fórum života nechce poukazovať iba na zlo potratov, ale chce ženám pomáhať a do pomoci zapojiť aj verejnosť. Túto myšlienku symbolizoval aj citát na plagáte koncertnej akcie od Matky Terezy: „Lepšie je obhajovať, ako obviňovať.“ M@gnificat sa na koncerte predstavil bohatým repertoárom skladieb od autorov Grossiho da Viadanu, Mozarta, Manganelliho, Belliniho, Gounoda, Nysteda, Dvořáka, Bortnianskeho, ako aj vlastnej skladby zbormajstra Kittnera s názvom Miserere.

MÁRIA RAUČINOVÁ
Snímky: Peter Noskovič

OD OCEÁNU K OCEÁNU

S ikonou Čenstochovskej Panny Márie v Mexiku

Nová guadalupská bazilika Matky - civilizácie lásky

Stará guadalupská bazilika je naklonená kvôli nepevnému podložiu.

Do takých vzdialených krajín ako je Mexiko nechodíme často, aspoň nie tak, akoby to bola bežná turistická destinácia. No sprevádzať ikonu Panny Márie z Čenstochovej bolo od začiatku výnimočným „zázrakom“. Púť či skôr putovanie ikony je odpoveďou na výročie prvého uzákonenia potratov v Rusku (1920), od ktorého čoskoro uplynie sto rokov. Putovanie má za cieľ zabrániť šíreniu potratovej kultúry po celom svete. Koordinátormi tohto projektu sú Lech a Ewa Kowalewski z poľskej vetvy organizácie Human Life International (HLI). Ikona prešla od Vladivostoku, dotýkala sa vôd Tichého oceánu, pokračovala cez Rusko, Bielorusko, Ukrajinu, Pobaltské republiky, Poľsko, Českú republiku, Slovenskú republiku, Maďarsko, Chorvátsko, Rumunsko, Slovinsko,

Taliano, Rakúsko a ďalšie krajiny Západnej Európy vrátane Gibraltáru až do portugalskej Fatimy. Tu sa zase dotkla Atlantiku. Tým sa naplnila prvá etapa putovania "Od oceánu k oceánu". Rozlúčkou s európskym kontinentom sa Ikona cez vody Atlantického oceánu dostala do Kanady a USA. A napokon po dlhej púti prichádza do Mexika a opäť sa dotýka vôd Pacifiku. Z hornatých krajov schádza do hlavného mesta...

Zo Schwechatu cez Amsterdam a Atlantik po vyše 12-hodinovom lete pristávame v Mexiko-City. Víta nás príjemná klíma v nadmorskej výške 2200 m. V 20-miliónovom meste zaplňa množstvo automobilov často až šesťprúdové cesty. Od bohatej bankovej časti mesta sa líšia chudobné štvrte. Okrem nápisov každá stanica metra má svoj emblém. To pre tých, čo nevedia čítať. Negramotnosť je totiž pomerne vysoká. Pri metre i taxikoch treba dbať na bezpečnosť a nepodceňovať ju, keďže ide o krajinu s drogovými kartelmi. Na druhej strane metrom sa dostaneme na stanicu "Bazilika", čo je už za rohom novej baziliky Panny Márie Guadalupskej - Matky civilizácie lásky.

Toto najväčšie pútnické miesto sveta ročne navštívi takmer 20 mil. pútnikov. Pred nami sa rozprestiera veľké námestie vedľa novej a starej mierne naklonenej baziliky, na ňom časomiera,

Medzi Indiánmi počas indiánskej procesie ku Guadalupskej Panne Márii.

OD OCEÁNU K OCEÁNU

hodiny i slnečné, aztécky kalendár a zvony. Nad tým všetkým sa týči vrch Tepeyac, miesto zjavenia (1532), odkiaľ Juan Diego doniesol ako dôkaz kastílske červené ruže pre biskupa, hoci bolo mrazivo a ruže tam nerástli. Keď ich z tilmy (zástery) vysypal biskupovi, ten zbadal na nej obraz Panny Márie na ležiacom mesiaci, dnes už svetoznáomom obraze Guadalupskej. Stará kultúra Aztékov sa prelína s obdobím kolonizácie krajiny Španielmi a prijatím kresťanstva. Mali sme šťastie vidieť putovanie Indiánov, keď sa raz ročne ťahá procesia takmer 2 hodiny pešou zónou k hlavnej bráne baziliky za rytmu bubnov, tancov, v typických indiánskych odevoch, s kadidlami, ktorými sa očisťujú pred vstupom do baziliky. Samotná bazilika nás uchvátila obrovským priestorom so svätyňou s obrazom sv. Juana Diega. Za sanktuáriom je pohyblivý pás, ktorý vedie vľavo popod obraz Guadalupskej Panny Márie: takto sa zvláda nespočítaný zástup pútnikov, ktorí chcú aspoň na chvíľu uzrieť guadalupský obraz. Bazilika má kapacitu 12-tisíc pútnikov. Práve v tomto priestore sa stretáva Ikona Panny Márie z Censtochovej s Pannou Máriou Guadalupskou. Aj za účasti Slovákov. Navštevujeme starú baziliku, ktorá sa nakláňa vzhľadom na nepevné geologické podložie. Keď postavili novú baziliku, stará prestala klesať. Vrch Tepeyac - miesto zjavení - je nádherná rajská záhrada s upravenými záhonmi, vodopádmi a sochami Indiánov a Panny Márie Guadalupskej. Na vrchu je kostolík. Všade je množstvo ľudí a pútnikov. Aj zo Slovenska.

V meste sa na obed občerstvujeme tortilou z kukuričnej múky s mäsom a salsou - pikantnou mexickou omáčkou. Jeme rukami, lebo tak sa toto jedlo požíva. K tomu zelenina, kaktusy, strukoviny, ovocie či tequila - destilát z kaktusov. Do centra mesta sa presúvame taxíkom. Historickej časti dominuje Katedrála

Metropolitana, jedna z najväčších na svete. Exkurziu končíme neskoro večer. Domáci nám odporúčajú nechodiť do periférnych častí mesta, lebo Mexiko-City je pre vysokú cenu energie málo osvetlené.

Keď Ikona Čenstochovskej skončí svoju púť v Mexiku, pripravuje sa ďalšia cesta na Kubu a do Južnej Ameriky. Delegáti z jednotlivých krajín vrátane Slovenska boli účastní na medzinárodnom mítingu "Od oceánu k oceánu" v Mexiko-City začiatkom novembra. Zástupcovia z jednotlivých krajín tu prezentovali dokumentačný materiál o programe doterajšieho putovania Ikony Panny Márie v jednotlivých krajinách kontinentov a zástupcovia mexickej strany zase oboznámili s plánom jej putovania po celom Mexiku. Ikona bola prítomná na slávnostnej svätej omši v novej bazilike v najväčšom pútnickom mieste sveta v Guadalupe.

PETER DOBEŠ
Súmky: Peter Dobeš

Na vrchu Tepeyac na mieste zjavenia Panny Márie

TÉMA

Národné pochody – dlhoročné ovocie pro-life úsilia

Keď som prešla Námestím SNP k Primaciálnemu palácu, neubránila som sa slzám. Boli to slzy vďaka všetkým, ktorí sa dočkali týchto chvíľ a vychovali generáciu, ktorá prišla na Národný pochod za život. Stretla som mladé rodiny našich priateľov, spolužiakov, animátorov a ich rodičov z Manželských stretnutí, eRkárov, Domkárov, mládež (už aj s rodinami) zo ZKSM, deti detí z Rodinných stretnutí, deti i odrastencov z Donum vitae, starších, ale prevažne mladých hádam zo všetkých spoločenstiev na Slovensku. V Bratislave, podobne ako v Košiciach pred dvomi rokmi, sa zišlo celé Slovensko.

Pred osemnástimi rokmi, keď som nastúpila na dráhu „pro-life“, bolo odvahou povedať, že ste za život. Ešte väčšiu odvalu mali tí, ktorí sa i v čase totality nebáli postaviť proti uzákoneniu potratov. Už v roku 1976 vznikla na Slovensku ilegálna asociácia Donum vitae, keď si viacerí mladých lekárov uvedomilo, že je potrebné začať vyvíjať aktivity na ochranu života od počatia po prirodzenú smrť. Sústredili sa okolo MUDr. Mariana Mráza – neskôr kňaza-jezuitu, MUDr. Štefana Horvátha a MUDr. Miroslava Mikolášika, ktorí sa snažili získať čo najviac poznatkov o prirodzených metódach plánovania rodičovstva, lebo tu tušili východiská.

Medzinárodné pro-life konferencie a vznik Fóra života

Veľkým úspechom Donum vitae bolo zorganizovanie dvoch medzinárodných konferencií v Bratislave. V roku 1991 sa uskutočnil 1. medzinárodný pro-life kongres Humanizácia modernej zdravotníckej starostlivosti (International Congress on Humanism in Modern Medical Care – 26. – 28. apríla, Bratislava, Istropolis, 2500 registrovaných účastníkov) za účasti manželov Billingsovcov. V nasledujúcom

roku 1992 Donum vitae zorganizovalo svetový kongres Pro-Life Perspective – Challenge for Humanity, (28. – 31. mája, Bratislava, Istropolis, 2300 registrovaných účastníkov z mnohých krajín). Prednášali na ňom také celebrity ako kardinál Trujillo (vtedajší predseda Pápežskej rady pre rodinu) i kardinál Ratzinger (dnes emeritný pápež Benedikt XVI.), prof. Lejeune, prof. Nathanson, prof. Capella, biskup Marx a mnohí ďalší. V roku 1993 MUDr. Imrich Benický organizoval medzinárodnú konferenciu v roku prof. ThDr. Štefana Hlaváča „O úcte k životu“ (16. – 17. októbra, NsP Michalovce) za účasti manželov Willkeovcov, ale najmä prof. Hanny Klausovej, ktorá predstavila svoj program výchovy k ľudskej láske TeenSTAR.

V rámci konkrétnej pomoci pre zachovanie úcty k životu už od roku 1990 vznikol Sekulárny Inštitút Krista Veľkňaza, následne v roku 1992 bolo registrované občianske združenie pod vedením kňaza Mariána Kuffu. Inštitút má okrem iného v náplni svojej činnosti pomoc chorým, postihnutým, bezdomovcom, deťom z rozvrátených rodín a ústavov, pomoc sirotám, starým, slobodným matkám a všetkým núdzným.

TÉMA

V roku 1998 vznikla v Rajeckých Tepliciach nezisková organizácia Ano pre život za účelom pomoci tehotným ženám v núdzi a matkám s deťmi – obetiam domáceho násillia. Už 18 rokov ponúka konkrétne dobré riešenia v krízových situáciách pre ženy a ich detí. Od toho istého roku sa začali organizovať pravidelné semináre, neskôr medzinárodné konferencie na tému Vyber si život. Vytvoril sa priestor pre advokáciu, prevenciu a mobilizáciu ochrany života. V tomto priestore v roku 2001 vznikla aj platforma Fórum života, ktorá spája organizácie i jednotlivcov. Zakladajúcimi členmi FŽ boli fyzické osoby v počte 52, medzi ktorými boli aj Mons. Rudolf Baláž, Mons. František Tondra, MUDr. Anton Neuwirth, MUDr. Imrich Benický, MUDr. Anna Záborská, prof. MUDr. Jozef Glasa, prof. Bohumil Chmelík, vdp. Marián Kuffa, manželia lekári Zuzana a Peter Laukovi, MUDr. Štefan Horváth, MUDr. František Orlovský, Ing. Stanislav Trnovec a mnohé ďalšie osobnosti, ktoré sa výrazným spôsobom pricinili o šírenie kultúry života.

Ochrana života, Deklarácia práv dieťaťa, KKLZ

V roku 1997 vznikla Slovenská spoločnosť pre rodinu a zodpovedné rodičovstvo. Bola iniciatívnou skupinou odborníkov rôznych vedných disciplín na čele s Teréziou Lenczovou: pedagógov, psychológov, právnikov, demografov, sociológov, teológov, ekonómov a lekárov – všetko z oblasti, ktoré súvisia so životom rodiny, a viac ako 20 asociovaných organizácií, ktoré pracujú pre rodiny.

V roku 1999 sa konala prvá konferencia Ochrana života na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity, ktorú založil a viedol prof. V. Krčméry, v aktiv-

ite pokračoval prof. B. Chmelík. Ďalšou významnou udalosťou v tom istom roku 1999 bolo predloženie Deklarácie práv počateho dieťaťa (M. Brencič, M. Dilong, V. Záhorcová, J. Mikloško, M. Čaučík a ďalší zo Spoločenstva života). Po roku 2003 začali vznikať centrá pre rodinu zriadené Cirkvou alebo ako občianske združenia a mnohé ďalšie neziskové organizácie a hnutia posilňujúce manželstvo a rodinu. Tie značnou mierou prispeli hlavne v prevencii, vo vzdelávaní a v poradenstve k posilňovaniu rodiny ako optimálneho miesta ochrany a rozvoja ľudského života. K posilneniu pro-life hnutia na Slovensku s odborným zázemím prispieva aj Klub kresťanských lekárov a zdravotníkov organizovaných okolo prof. J. Glasu, člena medzinárodnej organizácie katolíckych lekárov. Významnou mierou prispel aj desiaty Kongres Congress of FEAMC – New Challenges for Medicine and Health Care in Europe, ktorý sa konal v Bratislave v roku 2004. Privedol na ňu také významné mená ako M. Schooyans či J. Lacroix.

Fórum života pri príležitosti rozhodovania Ústavného súdu SR o ústavnosti umelých potratov vydalo na jeseň 2007 odborné stanovisko podporujúce návrh skupiny poslancov na vyhlásenie interrupcií za protiústavné. V tom istom období Centrum pre bioetickú reformu na čele s Janou Tutkovou spolu so združením Pastor bonus cez bilbordy ukázali oškľivosť potratu. Pokračovaním tejto „škardej“ kampane bol začiatok projektu Zachráňme životy, ktorého iniciátorom bol Pastor bonus a realizátorom Fórum života. Napokon Ústavný súd SR interrupcie ako protiústavné nepotvrdil. Zásluhou Fóra života však existuje Vyhláška MZ SR o informovaní žien pred potratom.

TÉMA

Pochody za život a Výbor pre LGBTI

Rok 2012 začal písať svoju históriu v oblasti ohrozenia života a rodiny výnimočne. Začalo to konkrétnymi krokmi slovenskej vlády a parlamentu, zriadením Výboru pre práva LGBTI osôb, návrhom zákona o registrovaných partnerstvách a o bezplatných sterilizáciách. Po našich verejných protestoch a konkrétnych krokoch médiá spolu s pro-choice organizáciami i jednotlivcami zintenzívnili spoločenskú kampaň proti Katolíckej cirkvi a pro-life organizáciám. Pochody za život mnohí označujú ako zázrak. Áno, tento zázrak sa stal po púti ikony Panny Márie Čenstochovskej okolo sveta za záchranu civilizácie života a lásky, ktorá sa začala 14. júna 2012 vo Vladivostoku a pokračovala od Tichého oceánu až do Fatimy k Atlantickému oceánu. Prešla aj celým Slovenskom. Putovali sme po všetkých diecézach a okrem Rímskokatolíckej a Gréckokatolíckej cirkvi nás prijali aj pravoslávni bratia, kde sa od 31. 8. do 8. 9. 2012 modlilo vyše 50-tisíc ľudí (viac informácií na stránke www.odoceanu-koceanu.sk). Prosby za záchranu civilizácie života a lásky nemohli ostať bez ohlasu.

V októbri 2012 KBS a FŽ v spolupráci s Ústavom zdravotníckej etiky SZU zorganizovali medzinárodnú konferenciu "Kultúra života – kultúra pre život". Odvtedy KBS každoročne organizuje pro life a pro family konferencie, na ktorých vystúpili významní odborníci a osobnosti z cirkevného, vedeckého i politického spektra.

Rodová agenda a (proti)ľudské práva

Od začiatku roka 2013 sme cez sociálne siete, internetové stránky, médiá, prednášky upozorňovali na ohrozenie života rodiny, pričom obeťou sú naše deti a budúce generácie. Vytiahli sme témy potratovej tabletky, sexuálnej výchovy, homosexuality, rodovej

ideológie a nakoniec sme sa postavili proti spôsobu prípravy Celostátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv na Slovensku, ktorá svojou formou a obsahom nespĺňala nároky na takýto druh dokumentu. Mimovládne organizácie Fórum života, Fórum kresťanských inštitúcií, Fórum pre verejné otázky, Slovenská spoločnosť pre rodinu, Inštitút pre ľudské práva a rodinnú politiku, Spoločenstvo Ladislava Hanusa, Spoločnosť pre bioetickú reformu, Klub mnohohodetých rodín, Inštitút Leva XIII., Za kresťanské Slovensko, ktoré majú vytvorené svoje siete, ako aj občania z pro-life názorového spektra sa zmobilizovali a Stratégia do konca septembra 2013 nebola schválená (vláda ju, žiaľ, schválila týždeň po februárovom referende). Doteraz nebol ratifikovaný ani Istanbulský dohovor. Aktivistami, ktorí presadzujú novú generáciu ľudských práv, boli pro-life a kresťanské organizácie označené za skupinu, ktorá ide proti celospoločenskému záujmu.

Nová pro-life generácia

Tešíme sa novej pro-life generácii. Dlhoročné úsilie mnohých mimovládnych organizácií a jednotlivcov zožalo nedeľným Národným pochodom za život ovocie dlhoročnej snahy mnohých ľudí. Tešíme sa o to viac, že sme už nečakali, že to bude možné za nášho života. Košický i bratislavský Národný pochod za život za účasti 70 až 80-tisíc ľudí sú najväčšie pro-life pochody na svete, ak by sme účasť prepočítali na počet obyvateľov jednotlivých krajín. Verím, že skúsenosti z pro-life práce skôr narodených a guráž mladých bude prínosom pre budúce generácie a pre zachovanie a rozvoj hodnotového systému našej spoločnosti.

Vedci a odborníci chránia život. Podporte výzvu aj vy!

Čo má spoločné žena v Bangladéši, pacient trpiaci Parkinsonovou chorobou a nenarodené dieťa v štádiu embrya? To, že ich osudy môžu byť výrazne ovplyvnené rozhodnutiami Európskej komisie. Politika Európskej únie je ešte stále nastavená tak, že podporuje potratové praktiky v treťom svete a neetický výskum na embryonálnych kmeňových bunkách, hoci takmer dva milióny európskych občanov sa vyslovili proti tomu. Iniciatíve Jeden z nás¹, ktorú spustili európski pro-life aktivisti pred tromi rokmi s cieľom zastaviť financovanie týchto morálne neprijateľných aktivít, prichádza na pomoc Výzva odborníkov, aby rozhýbala stojaté európske vody.

Naozaj idú peniaze na rozvoj?

Ženy v treťom svete sú cieľovou skupinou organizácií ako Medzinárodná federácia pre plánované rodičovstvo (International Planned Parenthood Federation - IPPF) alebo Marie Stopes International, ktoré im poskytujú „služby sexuálneho a reprodukčného zdravia“². Preložené do slovenčiny – vo veľkom vykonávajú potraty, sterilizácie a núkajú antikoncepčné prostriedky dievčatám a ženám, ktoré ešte stále považujú svoje deti za neoceniteľný prínos, nie za bremeno. Tieto celosvetové organizácie totiž odstraňujú chudobu tým, že odstraňujú chudobných. Usilujú sa, žiaľ, pomôcť úbohým rodinám tak, že zregulujú ich pôrodnosť. Je to súčasť ich stratégie

pre riešenie problému „preľudnenia“ v rozvojových krajinách.

Ak máte pocit, že nás sa to netýka, ste na omyle. Spomenutá IPPF je totiž nepriamo financovaná aj z našich daní. V období medzi rokmi 2007 až 2015 dostala táto organizácia celkovo z Európskej komisie vyše desať miliónov dolárov³ na konkrétne projekty v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia v rôznych oblastiach sveta. Aj takto vyzerá európska rozvojová pomoc v praxi. Skladajú sa na ňu aj štáty, v ktorých sú potraty nelegálne alebo výrazne obmedzené ako napr. Malta, Írsko a Poľsko, čo je v rozpore s európskymi princípmi. My, Slováci, sa na tom podieľame tiež. Naš ročný príspevok do eurorozpočtu bol v roku 2013 na úrovni 713 miliónov eur⁴, ktoré pokrývali rôzne oblasti fungovania Európskej únie. Hoci sme skôr príjemcom pomoci z EÚ ako prispievateľom, nie je možné poprieť skutočnosť, že do spoločných európskych záležitostí idú aj eurá slovenských daňových poplatníkov. Preto sa nás osudy žien v Bangladéši, Guatemale a na Papue Novej Guinei týkajú viac, ako si to uvedomujeme.

TÉMA

Nenarodení sú materiálom pre firmy

Pojem „plánované rodičovstvo“ bol v tomto roku skloňovaný hojne aj v súvislosti so šokujúcou kauzou americkej pobočky tejto globálnej organizácie (Planned Parenthood Federation of America – PPF), ktorá je obvinená z predávania orgánov potratených detí. V sérii videí⁵, ktoré zverejnila organizácia Center for Medical Progress sú zachytení predstavitelia PPF, ako vyjednávajú o cene za neporušené orgány z telíčok nenarodených detí. Podľa ich výpovedí možno usudzovať, že niektorí lekári a lekárky sa neštítia vykonať potrat tak, aby určitý orgán (po ktorom je dopyt) ostal neporušený. Ukazuje sa, že niektoré orgány a tkanivá sú cenným „materiálom“ pre biotechnologické firmy a PPF sa pravdepodobne rozhodlo využiť ho vo svoj finančný prospech. Táto kauza, ktorá otriasla americkou verejnosťou, však, žiaľ, v Európe ostala takmer bez odozvy. Hlasy europoslancov volajúce po zastavení financovania IPPF, pokiaľ sa dôsledne nevyšetrí celá kauza, zatiaľ ostávajú nevypočuté.⁶

Druhým veľkým problémom je financovanie výskumu na ľudských embryonálnych kmeňových bunkách a iných projektov predpokladajúcich usmrcovanie embryí z prostriedkov EÚ. Aj v tomto prípade sa to týka Slovenska. V čase od roku 2007 do 2013 bolo z eurorozpočtu vynaložených 156 miliónov eur na výskumné projekty, ktoré zahŕňali aj použitie embryonálnych kmeňových buniek.⁷ Treba uznať, že výskum na kmeňových bunkách je dynamickou oblasťou, ktorá môže ľudstvu v budúcnosti priniesť efektívne

liečebné postupy na ochorenia ako Parkinsonova choroba, Huntingtonova choroba alebo cukrovka. Mnohým ľuďom by sme tým vedeli zmierniť ich utrpenie. Avšak v súčasnosti sa tento výskum, žiaľ, vykonáva aj na kmeňových bunkách pochádzajúcich z ľudských embryí. Tieto bunky sa získavajú z niekoľkodňového embrya, keď sú jeho bunky pluripotentné, teda schopné diferenciacie na akúkoľvek inú bunku v organizme.⁸ Odoberanie a používanie týchto buniek však znamená usmrcenie ľudskej bytosti v počiatočnom štádiu jej vývoja.

Výrazný zlom v tejto oblasti nastal v roku 2006, keď japonský lekár a vedec Šinja Jamanaka prišiel na to, že aj dospelé bunky už vyvinutého jedinca (získané napr. z kože) je možné za určitých špecifických podmienok „preprogramovať“ tiež na pluripotentné bunky podobné embryonálnym, ktoré majú aj obdobné vlastnosti. Objav, ktorý o šesť rokov neskôr Jamanakovi vyniesol Nobelovu cenu za medicínu, niektorí označujú za jeden z najúžasnejších objavov v histórii⁹. To znamená, že kmeňové bunky schopné diferenciacie už za istých okolností sme schopní získavať aj bez použitia zmrazených embryí, čiže eticky prijateľne. Aj keď vývoj v tejto oblasti ešte nie je na konci, otázka už nemusí stať, či pre záchranu jedného človeka zabijeme iného človeka. Keďže už máme k dispozícii určitú alternatívu, stojí pred nami nová výzva – povedať „nie“ výskumu na embryonálnych kmeňových bunkách. Nájdeme v Európe odvahu na to, aby sme tento výskum prestali podporovať? Sme schopní na ľudské trápenie hľadať ľudské riešenia?

TÉMA

Nechceme financovať pochybné aktivity

Práve na tieto otázky reaguje nová Výzva odborníkov za iniciatívu Jeden z nás. Ide o celoeurópsku výzvu lekárov, zdravotníckych pracovníkov, právnikov a politikov, ktorej cieľom je podpora požiadaviek iniciatívy Jeden z nás – teda dôslednejšia ochrana nenarodeného života v celej Európskej únii. Konkrétne, aby Európska únia prestala financovať projekty a aktivity, ktoré zahŕňajú ničenie ľudských embryí. Týka sa to najmä financovania potratových „služieb“ v rámci rozvojovej pomoci a výskumu na embryonálnych kmeňových bunkách.

Európska iniciatíva občanov Jeden z nás (One of Us) v roku 2013 za týmto účelom vyzbierala takmer dva milióny podpisov z 18 štátov EÚ. Hoci sa stala doposiaľ najúspešnejšou európskou iniciatívou, Komisia ju odmietla posunúť do Európskeho parlamentu z dôvodu, že európska politika v tomto smere už bola predebatovaná a schválená.¹⁰ Toto hrubé ignorovanie vôle ľudí je o to zarážajúcejšie, že samotný mechanizmus občianskej iniciatívy bol zavedený, aby sa EÚ stala viac demokratickou.

Dnes je táto iniciatíva v súdnom konaní pred Súdnym dvorom Európskej únie.

Na podporu iniciatívy vznikla minulý rok Európska federácia Jeden z nás, ktorá pripravila aj túto Výzvu odborníkov. Výzva je čerstvou príležitosťou podporiť úsilie One of Us o lepšiu ochranu nenarodeného života v Európe aj názorom odborníkov. Ak budú európske inštitúcie vidieť, že nám skutočne záleží na tejto hodnote, a že tento názor vyslovujú tisícky vedcov a odborníkov, budú nútené svoj postoj prehodnotiť. Ak pracujete v jednej z uvedených oblastí (zdravotníctvo, právo, politika), podporte toto naše spoločné úsilie na dolevedenej stránke. Veríme, že spoločnými silami môžeme dosiahnuť zmenu k lepšiemu.

www.oneofusappeal.eu/sk

Snímka: www.medscape.com

- <http://www.forumzivota.sk/2014/03/02/iniciativa-jeden-z-nas-bola-uspesna/>, <http://www.oneofus.eu/sk/>
- http://www.europeandignitywatch.org/fileadmin/user_upload/PDF/Day_to_Day_diverse/Funding_of_Abortion_Through_EU_Development_Aid_full_version.pdf
- <http://www.ippf.org/resources/publications/Financial-Statements>
- http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/slovakia/index_sk.htm
- <https://www.youtube.com/user/centerformedprogress>
- <https://agendaeurope.wordpress.com/2015/10/12/the-commissions-disgraceful-answer-to-meps-questions-on-the-planned-parenthood-scandal/>
- http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-608_en.htm
- <http://www.eurostemcell.org/stem-cell-faq/embryonic-stem-cells-and-research#t596n26819>
- <http://www.eurostemcell.org/toolkititem/stem-cells-future-introduction-ips-cells-video>
- http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-608_en.htm

ZO ZÁPISNÍKA

Zo zápisníka europoslankyne

Vianoce, rodina, politika

Minulý rok pred Vianocami zverejnil celosvetový obchodný gigant IKEA dokumentárne video o deťoch, ktorým dali úlohu napísať dva listy. V prvom mali deti napísať Mikulášovi, čo by chceli dostať pod stromček. Niektoré napísali dlhý zoznam hračiek, iné si želali len jednu alebo dve, ktoré sa im naozaj veľmi páčili. Keď dopísali, dostali úlohu napísať druhý list adresovaný ich rodičom. V ňom mali napísať, čo by najviac chceli od nich. Všetkých desať detí v tomto videu túžilo len po jednom: aby mohli tráviť viac času so svojou mamou a otcom. Nakoniec autori filmu deťom povedali, že môžu poslať len jeden list. A dali deťom na výber, ktorý to má byť. Všetky deti si vybrali ten druhý - list, ktorý napísali svojim rodičom. Toto video potvrdzuje to, čo nám po celý čas našepkáva naša intuícia: že zamestnanie oboch rodičov naraz, no hlavne matiek, na plný úväzok je v konflikte so starostlivosťou o deti. A ak dnes spoločnosť rodičov núti, aby ignorovali potreby svojich detí, o dvadsať rokov neskôr, keď tieto deti dospejú, nebudú vidieť dôvod na to, aby brali ohľad na nejakých starých ľudí. Aby s nimi trávili čas, starali sa o nich v chorobe alebo slabosti, prispievali na ich dôchodky. V snahe o blaho jednotlivca akoby sme zabudli na spoločné dobro. Naše verejné inštitúcie, Európsky parlament nevynímajúc, „nevídia“ rodinu a jej potreby. Dokumenty, ktoré schvaľujeme, namiesto matky a otca vidia len daňového poplatníka, pracovní-

ka, poistenca či spotrebiteľa. Nikoho by potom nemalo prekvapiť, že vo svete definovanom pracovnými a obchodnými vzťahmi sa čoraz viac ľudí stará len o seba. Strácajú cit pre druhého človeka. Dôkazom je aj náš pohľad na utečencov. Odmietame prijať rodiny utečencov zo Sýrie a Iraku, ktoré vyhnala vojna a prišli o všetko: „Nech idú naspäť, my sami máme málo“. A vymýšľame si výhovorky: „Je to iná kultúra, aj keď sú to kresťania“. Pred pár dňami som videla na internete karikatúru, na ktorej bola betlehemska maštaľka. Stáli v nej jasličky so slamou, vól i osol, ale aj tak bol obrázok nejaký prázdny. Chýbalo Dieťa, Mária aj Jozef, rovnako aj pastieri. Text pod karikatúrou znel: Vianoce bez Židov, Arabov a utečencov. A ja by som ešte doplnila – a Vianoce bez Rodiny. Aj my máme doma zvyk dávať pod vianočný stromček malý betlehem. Somár už nemá chvost a aj jedna z dvoch ovečiek sa kdesi za tie roky zapatrošila. Ale Svätá rodina, ktorá už krátko po Ježišovom príchode na svet musela zobrať len to najnutnejšie a utekať pred Herodesom do Egypta, tá je stále kompletná. Splníme našim deťom pranie, že ich rodina je to najistejšie zázemie. Prostredie, v ktorom sa najlepšie chráni život v ktoromkoľvek jeho štádiu. Myslíme však zároveň aj na tých, ktorí o tom svojim deťom nemôžu alebo nedokážu vydať svedectvo. Aj oni môžu byť svedkami úplnosti rodiny, hoci tichými, znášajúcimi trpezlivo svoju bolesť. Ich bolesť sama volá po inom, lepšom rodinnom živote. Želám vám aj vašim rodinám pokojné Vianoce, plné Božieho požehnania, lásky, porozumenia a dobra.

Anna Záborská, MEP

TÉMA

Novorodenci, ktorí prežili potrat, zostávajú bez pomoci

Keď sa dieťa narodí predčasne, tím zdravotníkov urobí maximum, aby ho zachránil. Ak to nie je možné, o dieťa je dôstojne postarané až do momentu smrti. Neonatálna paliatívna starostlivosť je dobre rozvinutá v mnohých krajinách. Situácia sa podstatne mení, ak ide o dieťa narodené po neúspešnom potrate. Každý rok sa v Európe rodia deti po potrate v 20. či neskoršom týždni. Zostávajú bez pomoci, lapajú po dychu aj niekoľko hodín, potom dostanú letálnu injekciu alebo sa zadusia. Ich telá odchádzajú do zdravotníckeho odpadu.

Podľa *British Journal of Obstetrics and Gynaecology* až 10 % detí prežije potrat v 23. týždni. Nechať tieto deti napospas, prípadne ich aktívne usmrtiť iba preto, lebo boli nechcené, je nehumánne a popiera to základné

ľudské práva. Podľa európskych zákonov každá živá ľudská bytosť má právo na život, telesnú integritu, liečbu či starostlivosť nezávisle od okolností svojho narodenia.

Žiadame Radu Európy...

Medzinárodná mimovládna organizácia European Centre for Law and Justice (Európske centrum za právo a spravodlivosť), zaoberajúca sa ochranou ľudských práv z pohľadu ľudskej dôstojnosti, spolu s ďalšími organizáciami predložila v júni 2015 Parlamentnému zhromaždeniu Rady Európy petíciu s 210 000 podpismi, v ktorej žiada ukončiť smrtiacu ľahostajnosť a venovať rovnakú starostlivosť všetkým novorodencom. Žiada: aby sa informovalo o situácii detí, ktoré sa po potrate narodili

TÉMA

živé; aby sa zdôraznilo, že každá živonarodená ľudská bytosť má rovnaké právo na život a na primeranú zdravotnícku starostlivosť; aby členské štáty rešpektovali hranicu viability (životaschopnosti) ľudského plodu v legislatíve pri ukončení tehotenstva.

Keďže sa tieto skutočnosti prehliadajú, ocitajú sa novorodenci a zdravotnícky personál v zložitej situácii. Medzinárodná ECLJ apeluje na Radu Európy, aby garantovala základné práva pre všetky ľudské bytosti. Nedovyvinuté dieťa, hoci narodené pri potrate, je ľudskou bytosťou.

Súčasný pokrok medicíny umožňuje zachrániť dieťa v 21. týždni tehotenstva, teda skôr ako stanovuje Svetová zdravotnícka organizácia (22. týždeň alebo 500 g). Štatistiky vo Veľkej Británii ukazujú, že 11 detí zo 171 narodených v 22. týždni a 76 z 332 v 23. týždni potrat prežije. Vo Francúzsku a Švajčiarsku bežne poskytujú resuscitáciu dieťaťu v 24. týždni. Avšak s deťmi narodenými po potrate sa zaobchádza odlišne. Nielen s tými, ktoré ohrozujú život matky, ale aj s tými, ktoré sa narodia pri potrate.

Ukončenie tehotenstva je povolené vo Švédsku do 18. týždňa, vo Veľkej Británii a v Holandsku do 24. týždňa, v Španielsku hranica nie je stanovená (na Slovensku do 12. týždňa bez udania dôvodu, do 24. týždňa pri genetickom poškodení alebo ohrození života matky – pozn. red). Neskoré potraty sú technicky náročné, komplikácie stúpajú až desaťnásobne. Často sa deti narodia živé, schopné samostatne dýchať pomerne dlhý čas. V takom prípade sa použije feticída (zabitie

plodu) injekciou do pupočnej šnúry alebo priamo do srdca. Situácia nie je zriedkavá (popisuje ju aj Medzinárodná klasifikácia chorôb v XVI. kapitole pod číslom P96-4).

Aká je prax

V USA sa v rokoch 2001 – 2010 narodilo po potrate živých 362 detí, v roku 2002 prijali zákon na ich ochranu (tzv. *Born-Alive Infants Protection Act*), v Nórsku sa v rokoch 2001-2009 narodilo 5 živých detí po hranici 22. týždňa, v rokoch 2010-2011 až 12 detí. Srdcia niektorých bili ešte 45 až 90 minút po narodení. Následne Nórsko od roku 2014 zakázalo všetky potraty po 22. týždni. V Taliansku sa narodilo dieťa potratené v 22. týždni (z dôvodu rázštepú podnebia) a bojovalo ešte 20 hodín o svoj život. Informácie o týchto prípadoch však možno len ťažko získať. Napr. vo Francúzsku deti narodené pred 22. týždňom nedostanú rodný list, ale len správu o úmrtí, hoci sa narodili živé, takže nikto nevie, koľko žili. O tom, či sa dieťa narodilo a ako dlho bolo nažive, nedostanú správu často ani rodičia. Dieťa je prenesené do vedľajšej miestnosti a rodičia nemajú možnosť vedieť, ako zomiera. Vo Veľkej Británii štúdia s názvom CEMACH 2007 (o perinatálnej úmrtnosti) sumarizovala čísla z nemocníc v Anglicku a Walese. Až 66 detí z 2235 legálne potratených javilo po narodení známky života. Žili od 1 až do 615 minút. Smrtiaca injekcia nebola podaná v 16 prípadoch, keďže smrť bola neodvratná, čo znamená, že deti ponechali napospas osudu. Podobná správa vo Veľkej Británii už odvtedy nevyšla. Zbierajú sa len dáta

TÉMA

o všetkých narodených a mŕtvych deťoch. Vzniká čoraz väčšie tabu o deťoch, ktoré sa pri potrate narodili živé. Správa ECJ uvádza aj konkrétne svedectvá personálu nemocničných zariadení.

Prípad Kischkel

Andrea Kischkel, lekárka zo švédskej nemocnice v Gällivare, informovala o narodení dieťaťa pri potrate. Sama sa snažila vybaviť prijatie do špecializovanej nemocnice pre predčasne narodené deti (od 22. týždňa tehotenstva). Hospitalizáciu matky s dieťaťom však odmietli, keďže išlo o interrupciu. Dievčatko sa narodilo 1. marca 2014, sestry nemohli kontaktovať pediatrov, dieťaťu nebola poskytnutá žiadna medikácia, nič na tlmenie bolesti. Službukonajúca sestra zabalila dieťa do plachty a čakala, kým dodýcha. Trvalo to pol hodinu.

Študentka z Ille de France

Študentka 3. ročníka odboru zdravotná sestra z Ille de France: „Stalo sa to 4. júna 2015, na príjem prišla pacientka v 23. týždni tehotenstva na neskorý potrat. Dieťa sa narodilo živé a aby nespustilo krik, lekár mu rukou zakryl tvár. Rýchlo ho odniesol do vedľajšej resuscitačnej miestnosti, kam som ho nasledovala. Videla som, že dieťa nemá nijaké viditeľné poškodenia, snažilo sa dýchať a gestikulovalo. Malo dobre vyvinuté obočie, vlásky, dlhé nechtyky. Vážilo 565 g a malo 27 cm. Lekár sa pýtal, či ešte dýcha alebo mu má dať smrtiacu injekciu. O 5 minút vzal striekačku s chloridom draselným. Spýtala som sa, či niet jemnejšieho spôsobu. A on, že nech dieťa netrpí, načo mu vstrekol

KCL priamo do srdca. Rodičom sa oznámilo, že chlapec sa narodil mŕtvý. Šokovala ma chladnokrvnosť lekára. Narodené dieťa bolo pre doktorský tím jednoducho problémom.

Prípad z The Telegraph oznamoval, že 22-týždňové dieťa zomrelo v nemocnici Rossano v južnom Taliansku. Matka, prvý raz tehotná, sa rozhodla pre interrupciu po tom, ako jej diagnostikovali poškodenie dieťaťa. Potrat sa nevydaril a dieťa sa narodilo živé. Lekári ho opustili. Nemocničný kaplán Antonio Martello, ktorý sa šiel modliť k mŕtvemu tielku dieťaťa, ho našiel zabalené v plachte s pupočnou šnúrou, dýchalo a mrvilo sa. Kaplán zavolať na poplach a dieťa odviezli do špecializovanej nemocnice Cosenza, kde napokon zomrelo. Talianska polícia začala prípad vyšetrovať ako zabitie človeka, lebo infanticída je v Taliansku zakázaná. Podľa zákona majú lekári povinnosť zachrániť život dieťaťa, ak prežije interrupciu.

V čase, keď sa kladie dôraz na ľudské práva, žaluje sa za diskrimináciu podľa pohlavia či rodovej identity a preveruje sa „rovnaké zaobchádzanie“, je najvyšší čas zastať sa práv tých, ktorí prišli na svet rovnako, ako mnohí predčasne narodení.

MÁRIA RAUČINOVÁ

Zdroj:

Grégor Puppincq, Claire de La Hougue, Andreea Popescu, Christophe Foltzenlogel: Late Term Abortions and Neonatal Infanticide in Europe. Petition to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, June 2015.

Snímka: www.news.sciencemag.org

ZO SVETA

Severné Írsko

Severné Írsko stále odoláva nátlaku na legalizáciu homosexuálnych manželstiev. Autonómny severoírsky parlament odmietol ďalší návrh zákona na ich povolenie. Hlavnými zástancami manželstiev osôb rovnakého pohlavia sú členovia ľavicovej strany Sinn Fein, naopak najviac odporcov je v radoch Demokratickej strany unionistov. Posledné hlasovanie prinieslo výsledok v prospech návrhu, unionisti však využili veto a preto muselo byť v súlade so severoírskym právom nové hlasovanie, kde sa nedosiahol potrebný podiel 60% hlasov, aby bol návrh schválený.

www.hli.org.pl

Malawi

Malawi sa ocitlo pod tlakom medzinárodných organizácií, predovšetkým organizácie IPAS (International Pregnancy Advisory Services), ktorá chce docieľiť zrušenie zákona ochraňujúceho život od počatia po prirodzenú smrť a následné povolenie umelých potratov v krajine. Predstavitelia organizácie naliehajú na parlament Malawi, aby schválil úpravu povoľujúcu interrupciu v prípade znásilnenia a incestu. Ako dôvod uvádzajú vysokú materskú úmrtnosť v Malawi, vychádzajú však z nerelevantných, skreslených štatistik, ktoré odporujú aj všeobecne prijímaným záverom Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO). Zástupca pro-life organizácie Culture of Life Africa, Obeanuju Ekeocha, varuje, že „znásilnenia sú zväčša len začiatkom, ak sa dvere raz otvoria a svedomie ľudí začne byť formované mienkou, že za

niektorých okolností nie je ľudský život posvätný, otvára sa široký priestor pre legalizáciu potratov na požiadanie“. Pozíciu mnohých afrických krajín znevýhodňuje ratifikácia účelového protokolu z Maputa o právach žien, prostredníctvom ktorého sa stávajú zraniteľnými a vydierateľnými. Ekeocha však upozorňuje, že krajiny nie sú viazané povinnosťou meniť vlastné zákony na základe článkov protokolu.

www.lifesitenews.com

USA, Texas

Bývalá klinika Spoločnosti pre plánované rodičovstvo, kde pred svojím obrátením pôsobila osem rokov aj súčasná známa pro-life aktivistka Abby Johnsonová, sa zmenila na pro-life stredisko pre tehotné ženy. Ide zároveň o kliniku, kde prvýkrát v roku 2004 začala veľká kampaň 40 dní za život predtým, ako sa postupne rozšírila do všetkých 50 štátov USA a 27 iných krajín sveta. „Boh robí všetky veci nové!“, vyjadril sa Shawn Carney. Tracy Frank, zodpovedný za správu pro-life centier v oblasti Brazos Valley povedal: „Vyše 15 rokov sme sa modlili, aby Plánované rodičovstvo odtiaľto odišlo a aby sme my dostali kliniku. Niektorým sa to zdalo ako veľmi veľká požiadavka, ale Boh ukázal, že je zvrchovaný nad všetkým“. Tehotenské centrum s príznačným názvom „Nádej“ poskytuje bezplatne rozmanité služby ženám, ako napríklad rôzne tehotenské vyšetrenia, ultrazvuk či konzultácie s lekárom.

www.lifesitenews.com

Poľsko

Lublinské vojvodstvo (samosprávna jednotka v Poľsku) bude poskytovať pod-

ZO SVETA

poru NAPRO technológiám. Rozhodli o tom poslanci miestneho parlamentu. Schválené uznesenie otvára možnosť podpory NAPRO technológií ako efektívneho spôsobu riešenia problému neplodnosti. Prijatá úprava bude účinná v rozmedzí rokov 2016 – 2018. Projekt nemá stanovené žiadne finančné kvóty. Agata Borowiecova, autorka projektu a poslankyňa miestneho parlamentu, vysvetľuje: „Ludia vedia o NAPRO technológiách veľmi málo. Väčšinou sa k nim dostanú len informácie o in vitro umelom oplodnení. Je to veľký problém spôsobujúci škody nám všetkým. Preto je naším cieľom propagovať NAPRO technológie ako základnú metódu liečby neplodnosti, ktorá je navyše v plnom súlade s kresťanskými hodnotami. V Lublinskom vojvodstve máme dostatok špecialistov na tieto technológie a teraz aj finančnú podporu.“ Zároveň sa vyjadrila, že v blízkej budúcnosti prednesie návrh na podporu NAPRO technológií pre celú krajinu v poľskom národnom sejme. Programy podpory NAPRO technológií sa už úspešne realizujú v poľských regiónoch Podkarpatsko a Mazovsko.

www.pro-life.pl

Švédsko

Tri švédske nemocnice v regióne Jönköping odmietli zamestnať pôrodnú asistentku Ellinor Grinnmarkovú pre výhradu vo svedomí. Grinnmarková si chcela uplatniť výhradu, aby nemusela asistovať pri umelých potratoch. Nemocnice sa vyslovili, že ich zamestnanec nesmie byť otvorený proti potratom, podľa vyjadrenia jednej z nemocníc by sa dokonca žena s podobnými

názormi nemala vôbec stať pôrodnou asistentkou. Prístup vedenia nemocnice je zarážajúci vzhľadom na nedostatok pôrodných asistentiek v tomto regióne. Tie často odchádzajú za prácou do susedného Nórska, ktoré výhradu vo svedomí rešpektuje. Ellinor Grinnmarková sa obrátila so žalobou na súd, jej podnet bol však zamietnutý.

www.shrl.eu

www.hmutiprozivot.cz

USA

Lekár zo Severnej Karolíny Dr. Matthew Harrison sa zameriava na pomoc ženám, ktoré užili potratové tabletky. Spolu s kolegom Dr. Georgeom Delgadom vyvinul spôsob, akým zvrátiť pôsobenie abortívnych prípravkov. Založili sieť Abortion Pill Reversal, ktorá zahŕňa takmer 300 lekárov po celom svete. Dosiaľ sa tak podarilo len na jeho pracovisku zachrániť už 137 detí a u 76 žien bolo úspešne zachované tehotenstvo. Pre úspešnosť zásahu je dôležité, aby žena prišla čo najskôr po užití prvej potratovej tabletky (potrat sa uskutočňuje po užití dvoch tabletiiek), blokujúcej prísun progesterónu k plodu, ktorý je dôležitý pre jeho výživu a rast. Druhá tabletká následne vyvoláva už sťahy maternice a potrat dieťaťa v priebehu troch dní. Podľa vyjadrení Dr. Harrisona je väčšina zásahov úspešná a nevyskytujú sa ani žiadne malformácie plodov, tie sa môžu objaviť, ak bol proces zastavený až po užití druhej potratovej tabletky. V takých prípadoch sa však už proces zväčša nepodarí zvrátiť.

www.lifenews.com

ZO SVETA

Rusko

Ministerstvo zdravotníctva Ruskej federácie chce v spolupráci s Ruskou pravoslávnu cirkvou bojovať proti potratom. V júni tohto roka bola podpísaná dohoda o spolupráci v oblasti ochrany matiek a detí. Činnosť má byť realizovaná predovšetkým prostredníctvom pro-life centier poskytujúcich medicínsko-sociálnu pomoc po celom Rusku. Dnes existuje v Ruskej federácii 385 takýchto centier a ich práca prináša výsledky – počet potratov sa v Rusku medzi rokmi 2010 a 2014 znížil o 22,8%, z 1,55 milióna (2010) na 841 tisíc (2014). „Zníženie počtu potratov je výsledkom precíznej práce, zameranej na predchádzanie interrupciám,“ konštatoval Oleg Salagaj z ministerstva zdravotníctva. Ženám je k dispozícii aj 27 cirkevných zariadení, v plánoch patriarchu Kirilla je zvýšenie ich počtu až na 200. „Cirkev nemôže len upozorňovať ženy, že zhrešili. Jej úlohou je sprevádzať tých, ktorí o potrate uvažujú alebo sa preň rozhodli. Kompetentní musia ženy informovať o všetkom, čo je s interrupciou spojené“, vyjadril sa patriarcha Kirill.

www.za-zhizn.ru

Brazília

Neuveriteľný prípad sa stal v brazílskom meste Campinas. Novonarodené dieťa vyhodené na smetisku tam zachránil pes, ktorý ho držiac v tlame priniesol do najbližšieho domu. Dieťa malo ešte pupočnú šnúru. Obyvatelia domu dieťa okamžite odovzdali lekárom v najbližšej nemocnici a jeho

stav sa postupne stabilizoval. Dnes je dieťa, ktoré bolo na smetisko hodené niekoľko minút po narodení, celkom zdravé. Tento výnimočný prípad nie je úplne prvý, podobný sa stal v roku 2013 v Thajsku, kde priniesol pes do blízkeho domu dieťa zabalené v igelitovej taške a štekal tak dlho, kým sa majitelia oň nezačali zaujímať.

www.glosdlazycia.pl

www.lifeneews.com

Česká republika

Ministerstvo zdravotníctva Českej republiky reagovalo na otázku organizácie Hnutí pro život ohľadom prípustnosti využívania tiel potratených detí. Nedávno odhalené obchodovanie s orgánmi potratených detí na klinikách Spoločnosti pre plánované rodičovstvo v Spojených štátoch amerických vyvolalo vlnu pobúrenia po celom svete. Podľa vyhlásenia ministerstva zdravotníctva nie je ich využívanie na komerčné účely v Česku dovolené, možno ich však použiť pre potreby vedy, výskumu alebo štúdia. Hnutí pro život konštatovalo, že na český trh sa niekedy dostávajú vakcíny a ďalšie liečivá, pri výrobe ktorých využili zahraniční výrobcovia bunkové línie potratených plodov. Ministerstvo zdravotníctva informuje, že výrobca je povinný uvádzať údaje o východiskových surovinách pri každom liečive.

www.hnutiprozivot.cz

Pripravil: Andrej Števkó

OZNAMY

Spomienka na MUDr. Válkyovú

V rámci tohoročného Svetového dňa hospicovej a paliatívnej starostlivosti (12. október) sa pod heslom „Dielo lásky je dielom mnohých“ konalo v bardejovskom Hospici Matky Terezy spomienkové stretnutie venované nedožitým osemdesiatinám spoluzakladateľky bardejovského hospicu MUDr. Alice Válkyovej.

Účastníci si pripomenuli dobu výstavby hospicu, stretnutia s vplyvnými slovenskými i zahraničnými osobnosťami a zábery z vystúpení MUDr. Válkyovej sprevádzané brisrknými poznámkami, v ktorých sústavne približovala význam a potrebu budovania hospicov nielen s ohľadom na duchovnú prípravu odchodu pacientov do večnosti, ale aj na ich najbližších. Pozoruhodné podujatie usporiadalo vedenie Hospicu Matky Terezy v spolupráci s občianskym združením pri HMT. Súčasťou spomienky bola aj svätá omša, ktorú celebroval hospicový duchovný Jozef Čelovský.

JOZEF KRAJČI

Predvianočná kapustnica

Fórum života organizuje pre členov, priateľov a podporovateľov predvianočné stretnutie pri kapustnici 21. 12. 2015 o 17.30 v refektóriu kláštora bratov františkánov na Františkánskej ulici č. 2 v Bratislave.

Snem a ples Fóra života

Snem Fóra života a ples sa uskutočnia v sobotu 30. 1. 2016 v Rajeckých Tepliciach. Snem sa bude konať na Mestskom úrade, ples v hoteli Skalka.

Vyber si život 2016

Konferencia „Vyber si život“ 2016 sa bude venovať téme „Násilie a ľudská dôstojnosť“. Podujatie sa uskutoční 18. - 19. marca 2016 v Rajeckých Tepliciach. Program vrátane zoznamu prednášajúcich bude zverejnený neskôr.

Snímky: archív FŽ

SVIEČKA ZA NENARODENÉ DETI ĎAKUJEME!

Verejná zbierka kampane trvá až do 31. marca 2016.
Finančné dary môžete posielat' na číslo účtu
5033357295/0900.

www.forumzivota.sviecka.sk